

Virksomhetsplan 2007

Statens strålevern
Norwegian Radiation Protection Authority

Referanse:

Statens strålevern. Virksomhetsplan for 2007. StrålevernRapport 2007:1, Østerås: Statens strålevern, 2007.

Emneord:

Virksomhetsplan, 2007.

Resymé:

Rapporten inneholder Virksomhetsplanen for 2007, samt en oversikt over Strålevernets mål og strategiske utfordringer.

Reference:

Plan of activities in 2007. StrålevernRapport 2007:1, Østerås: Norwegian Radiation Protection Authority, 2007. Language: Norwegian.

Key words:

Plan of activities. 2007.

Abstract:

The Norwegian Radiation Protection Authority (NRPA) meets its commitments by working towards three general regulatory goals plus one general goal associated with internal support and service functions.

Sound radiation protection for society, the individual and the environment

Proper radiation use and nuclear safety

Good preparedness

A competent and effective organization in a good work environment

Prosjektleder: Martin Høiby

Godkjent:

Ole Harbitz, direktør

33 sider

Utgitt 01.03.2007

Opplag: 200 (03-07)

Form, omslag: Lobo Media, Oslo

Trykk: Lobo Media, Oslo

Bestilles fra:

Statens strålevern, Postboks 55, 1332 Østerås.

Telefon 67 16 25 00, telefax 67 14 74 07.

www.nrpa.no

ISSN 0804-4910

Virksomhetsplan 2007

Forord

Strålevernets store interne utfordring i vårsemesteret er innflytting i nytt bygg og å få huset til å fungere optimalt. Vi skal også fornye vår dosimetrikilde, en betydelig investering og utfordring. Den økonomiske situasjonen ser bra ut i forhold til begge disse utfordringene.

Denne planen omfatter hele vårt virksomhetsområde og dekker tyngdepunktet i vårt virke som er nedfelt i 29 konkrete resultatmål i tildelingsbrevet fra HOD. I tillegg inneholder planen føringer for vårt arbeid overfor andre departementer og øvrige oppdragsgivere.

Virksomhetsplanen beskriver både hvordan vi har planlagt arbeidet for å gi effekter i henhold til krav i tildelingene, og gir også rammer for ressursbruken slik de er nedfelt i budsjettet.

Strålevernets arbeid forutsetter nær dialog og samhandling med en rekke andre aktører i inn- og utland. Her ligger det hele tiden store utfordringer, men også betydelige resultater når vi lykkes.

I tillegg til de langsiktige og planlagte innsatsområdene og prosjektene, har Strålevernet en fortløpende forvaltningsvirksomhet som er hjemlet i strålevernlovgivningen. Dette arbeidet er det viktig at vi får til å prioritere, slik bidrar vi til fornøyde brukere og godt strålevern i bedrifter, helsevesen og i forskningsinstitusjoner. Ulike akutte hendelser vil også i 2007 kreve at vi umiddelbart setter inn ressurser for adekvat håndtering. Dette gjelder også understøtting av det politiske nivå, hvor vår ”paratkompetanse” etterspørres regelmessig.

Østerås/Svanhovd/Tromsø, 16. februar 2007

Ole Harbitz

direktør

Innhold

Forord

1	Om Statens strålevern	1
1.1	Helse- og omsorgsdepartementets fagmyndighet innen strålevern og atomberedskap	1
1.2	Arbeidet for andre myndigheter	1
2	Målene	2
3	Strategiske utfordringer	3
3.1	Godt strålevern for samfunnet, den enkelte og miljøet	3
3.2	Forsvarlig strålebruk og atomsikkerhet	4
3.3	God beredskap	5
3.4	Effektiv strålevernorganisasjon og godt arbeidsmiljø	6
4	Virksomhetsplan for 2007	6
4.1	Godt strålevern for samfunnet, den enkelte og miljøet	6
4.2	Forsvarlig strålebruk og atomsikkerhet	15
4.3	God beredskap	19
4.4	Effektiv strålevernorganisasjon og godt arbeidsmiljø	22
5	Administrative forhold	23
5.1	Økonomistyring og internkontroll	23
5.2	Merverdiavgift	24
5.3	Intern beredskap	24
5.4	Miljøledelse	24
5.5	Fullmakter	24
5.6	Likestilling	24
5.7	Integrering og inkludering av personer med innvandringsbakgrunn	24
6	Lønns- og bemanningsoversikt	25
7	Plan for rapporteringen til HOD i 2007	26
	Vedlegg	27
1	Oversikt over arbeidet for Utenriksdepartementet	27
2	Oversikt over arbeidet for Miljøverndepartementet	27
3	Oversikt over øvrig arbeidet for Helse- og omsorgsdepartementet, kapitel 702 og kapitel 719	27

1 Om Statens strålevern

1.1 Helse- og omsorgsdepartementets fagmyndighet innen strålevern og atomberedskap

Statens strålevern er fagmyndighet på området strålevern og atomsikkerhet og har følgende ansvarsområder:

- Statens strålevern har forvaltnings- og tilsynsansvar ved all bruk av strålekilder i medisin, industri og forskning, og med de to forskningsreaktorene i Norge.
- Statens strålevern overvåker naturlig og kunstig stråling i miljø og yrkesliv.
- Statens strålevern leder, har sekretariat og operasjonslokaler for den nasjonale atomberedskapen.
- Statens strålevern skal øke kunnskap om forekomst, risiko og effekt av stråling. Dette gjelder blant annet innen radioøkologi og helseeffekter av stråling.

Strålevernets forvaltningsoppgaver er hjemlet i Lov om strålevern og bruk av stråling, 2000, og Lov om atomenergivirksomhet, 1972.

Statens strålevern har laboratorier for måling av stråledose og radioaktivitet.

1.2 Arbeidet for andre myndigheter

Statens strålevern betjener alle departementer i spørsmål som angår stråling og atomsaker.

Statens strålevern fungerer som fagdirektorat for Miljøverndepartementet når det gjelder forvaltning og overvåkning av radioaktiv forurensning av det ytre miljø. Dette er formalisert i en egen avtale mellom Helse- og omsorgsdepartementet, Miljøverndepartementet og Strålevernet. I tillegg overvåker Strålevernet radioaktivitet i fiskeressursene på prosjektbasis for Fiskeridepartementet.

Videre reguleres etatens rolle og oppgaver i forhold til Utenriksdepartementet gjennom en avtale mellom HOD, UD og Strålevernet. I forbindelse med realiseringen av Regjeringens Handlingsplan for atomsikkerhet (oppfølging av Stortingsmelding nr 34, 1993-94) har Strålevernet direktoratsoppgaver for UD og betydelig samarbeid med russisk tilsynsmyndigheter. Strålevernet har ansvar for at det føres regnskap over det spaltbare materialet som til enhver tid befinner seg i Norge, i henhold til IAEA-safeguards-konvensjonen.

2 Målene

Strålevernet oppfyller sine forpliktelser ved å arbeide mot tre faglige hovedmål samt ett hovedmål knyttet til de interne støtte- og servicefunksjonene. De fire hovedmålene er konkretisert i delmål.

Hovedmål 1. Godt strålevern for samfunnet, den enkelte og miljøet

Strålevernet skal:

- bidra til at samfunnets behov for forvaltning, rådgivning, kunnskap og informasjon innen strålevern blir dekket;
- overvåke radioaktivitet og stråling i arbeidsmiljø, samt stråledoser til befolkning, arbeidstakere og pasienter;
- overvåke radioaktivitet og stråling i det ytre miljø;
- påse at menneskelig aktivitet som medfører forhøyet naturlig ioniserende stråling fra omgivelsene er forsvarlig.

Hovedmål 2. Forsvarlig strålebruk og atomsikkerhet

Strålevernet skal:

- påse at all bruk av stråling er forsvarlig og at bruker, befolkning og miljø er vernet, samt at strålebrukere har tilstrekkelig egenkompetanse;
- føre tilsyn med at medisinsk bruk av stråling er berettiget og optimalisert og at doser og eksponering er kjent, samt påse at strålebruken er i samsvar med medisinsk anerkjente og forsvarlige undersøkelses- og behandlingsmetoder;
- føre tilsyn med at drift av atomanlegg og bruk av spaltbart materiale er sikker og i samsvar med internasjonale konvensjoner, konsesjons- og driftsvilkår;
- påse at enhver tilvirkning, import, eksport, transport, overdragelse, besittelse, installasjon, bruk, håndtering og avfallsdisponering av strålekilder er forsvarlig.

Hovedmål 3. God beredskap

Strålevernet skal:

- ha oppdaterte trusselbilder og -analyser for alle typer atom- og strålingsulykker – også de som gjelder for bruk av kjernefysiske og radiologiske stridsmidler i terror, krise og krig;
- utvikle den landsdekkende beredskapsorganisasjonen ved samarbeid og øvelser nasjonalt og internasjonalt;
- bidra gjennom rådgivning til at den utøvende helsetjenesten har en adekvat beredskap ved atom- og strålingsulykker;
- lede operativ krisehåndtering på nasjonalt nivå.

Hovedmål 4. En kompetent og effektiv organisasjon i et godt arbeidsmiljø

Strålevernet skal:

-
- ha god kunnskap om miljø- og helsekonsekvenser og andre effekter av stråling;
 - ha god og trygg ledelse med forståelse for samarbeid og samhandling i en kunnskapsorganisasjon;
 - ha en effektiv og god utnyttelse av personal- og økonomiressurser;
 - ha riktig kvalitet på stabs- og støttetjenester.

3 Strategiske utfordringer

Statens strålevern forvalter Atomenergiloven, Strålevernloven og forskrifter gitt med hjemmel i disse. Til støtte for denne forvaltningen driver Strålevernet forsknings-, utviklings- og utredningsarbeider som danner basis for rådgivning, informasjon og formidling til departementer og andre myndigheter, tilsynsobjekter og andre som har behov for den kunnskap Strålevernet kan by på.

Innenfor strålevern, atomsikkerhet og beredskap er det en stor grad av internasjonalt samarbeid, og Strålevernet har et omfattende internasjonalt engasjement i henhold til forpliktende konvensjoner, i faglig internasjonalt arbeid for harmonisering av regelverk og tilsynspraksis samt i internasjonale miljøovervåkings- og forskningsprogrammer. Strålevernet bidrar også til arbeidet med kontroll av spaltbart materiale slik at dette ikke kommer på avveie. Strålevernet vil fortsatt ha en aktiv rolle i det arbeid som pågår for å bedre atomsikkerheten og miljøet i våre nærområder.

Strålevernets informasjonsvirksomhet har som målsetting å nå ut med kunnskap om stråling og strålevern til samfunnet slik at beslutninger og atferd påvirkes til å verne om helse og miljø. Behovet for informasjon på strålingsområdet er stort, og målgruppene er mange og differensierte.

Felles for all stråleeksponering er at negative helseeffekter kan opptre, og at viktige samfunnsverdier kan forringes eller trues. For Strålevernet vil fokusering på riktige mottiltak og virkemidler for bedre strålevern være en overordnet og vedvarende utfordring.

3.1 Godt strålevern for samfunnet, den enkelte og miljøet

I samfunnet eksponeres mennesker og miljø fra forskjellige kunstige og naturlige strålekilder. Noen strålekilder er knyttet til planlagt strålebruk i samfunnet i ulike virksomheter, mens andre er kilder knyttet til utslipp og nedfall som kan påvises som forurensning i det ytre miljø. Viktige er også de naturlige strålekildene; UV fra sola og radon fra grunnen.

Bevisstheten og oppmerksomheten om ulike typer stråling og mulige skadeeffekter ser ut til å øke i befolkningen og dette reflekteres ofte i media, som politiske initiativ eller som henvendelser til Strålevernet fra enkeltindivider. For å imøtekomme disse behov, er Strålevernets primære virkemidler forvaltning, overvåkning, informasjon og FoU-virksomhet.

Forvaltningsarbeidet ved Strålevernet omfatter i hovedsak kunstige strålekilder, og med den nye forskriften om strålevern og bruk av stråling stilles vi overfor krav om god implementering i betydelig tid fremover. For ulike sektorer og bruksområder for stråling, utvikles det brukervennlige veiledninger og effektive forvaltningsprosedyrer for så vel brukerne som for Strålevernet.

Overvåkning av stråling, radioaktivitet og stråledoser vil fortsatt være et sentralt virkemiddel for Strålevernet enten det dreier seg om eksponering i arbeidsmiljø, pasientdoser, det ytre miljø eller i andre sammenhenger. Gjennom overvåkning oppnås nødvendig kunnskap om trender. Dette gir

grunnlag for, om nødvendig, å iverksette tiltak for å redusere eksponering og doser samt for informasjonstiltak.

Radon i hus er et vesentlig strålehygienisk problem i Norge. Her vil Strålevernet, i samarbeid med andre myndigheter, arbeide for å få etablert byggtekniske krav slik at problemet kan reduseres vesentlig i fremtidige hus og de samfunnsmessige kostnadene reduseres tilsvarende. Parallelt vil det arbeides med få redusert nivåene i allerede eksisterende hus.

Riktig og målrettet informasjon til publikum, virksomheter, profesjoner og interessegrupper er et strategisk viktig virkemiddel for Strålevernet. Det er viktig å være tydelige på budskap og innhold samt å bruke de best egnede kommunikasjonskanaler for de respektive emner og målgrupper. Her spiller internettbaserte løsninger en stadig viktigere rolle.

Strålevern er et fag som involverer mange fagdisipliner og et visst engasjement innen FoU-virksomhet er fortsatt av betydning for Strålevernets faglige utvikling. Gjennom FoU-virksomhet tilkommer ny kunnskap som vil ha betydning for bedret forvaltning, overvåkning og informasjon.

3.2 Forsvarlig strålebruk og atomsikkerhet

Forsvarlighetskravet knyttet til strålebruk med tilhørende krav til strålevern er grunnleggende i lovgivningen. Ansvaret for å oppfylle kravene om forsvarlighet og strålevern påhviler de ansvarlige eller utøverne av virksomheten. Strålevernet vil, med hjemmel i ny forskrift arbeide aktivt med å tydeliggjøre dette ansvaret, særlig gjennom tilsynsarbeidet.

Medisinsk strålebruk er preget av et høyt medisinsk teknologisk nivå med stadig nye muligheter grunnet utvikling av så vel teknologi som medisinske metoder. Strålevernet skal bidra til at negative helseeffekter forebygges og samtidig bidra til å fremme god kvalitet på diagnostiske helsetjenester og stråleterapi. På bakgrunn av at hoveddelen av stråledosen til befolkningen fra kunstige strålekilder kommer fra medisinsk strålebruk, er det særdeles viktig for Strålevernet å være faglig oppdatert på utviklingen i denne sektoren og bidra til optimalisering og kvalitetssikring. Stråledosen til pasient ved diagnostisk strålebruk skal være minst mulig, men dog ikke mindre enn at den diagnostiske målsetning ivaretas. Balansen mellom behovet for god bildeklarhet og laveste mulige stråledoser til pasienter utøves i strålevern ved optimalisering og omfatter mange ulike virkemidler (forvaltning, overvåkning, kvalitetssikring). En kritisk gjennomgang av bruken av diagnostisk røntgen vil kunne avdekke et mulig overforbruk. For å oppnå et best mulig resultat i stråleterapi er det viktig å fokusere på stråledoser til pasient, slik at pasienter som kan ha nytte av slik behandling får best mulig resultat. Også her benytter Strålevernet prinsipielt de samme virkemidler som nevnt over, men bidrar i tillegg i en nasjonal satsing for kvalitetssikring.

Industriell strålebruk er karakterisert av til dels sterke kapslede/åpne radioaktive kilder i mindre oversiktlige arbeidsområder som anleggsområder og offshore, hvor muligheten for uhell og uønskede hendelser erfaringsmessig er større enn i andre sektorer. Strålevernet vil i likhet med mange andre land øke fokus på fysisk sikring for å forhindre at slike kilder kommer på avveie. Fortsatt skal virksomhetenes interne kontroll med strålebruken vektlegges og Strålevernet vil dessuten føre tilsyn med at virksomheten har gode prosedyrer for håndtering av uønskede hendelser.

Strålevernet utvikler en egen forvaltningsdatabase der virksomhetene og samtlige strålekilder i deres besittelse registreres.

Norske atomanlegg er Institutt for energiteknikk's forskningsreaktorer på Kjeller og i Halden samt anlegget for radioaktivt avfall i Himdalen. Tilsyn med sikkerheten ved anleggene samt beredskap og strålevern i virksomheten må alltid ha høy prioritet i Strålevernet. En spesiell utfordring i årene

fremover vil være å forberede Strålevernet på en dekommisjoneringsprosess og å følge utviklingen av nye planer for lagring/deponering av avfall.

Strålevernet er norsk kompetent myndighet og har oppgaver med oppfølging av Norges forpliktelser i forhold til IAEAs konvensjoner for nukleær sikkerhet, for sikker håndtering av atomavfall, for ”safeguards” og for fysisk sikring av nukleært materiale samt at institusjonen deltar i en lang rekke andre faglige grupper. Strålevernet deltar også i den generelle oppfølgingen av IAEA ved den årlige Generalkonferansen og for perioden 2005-07, da Norge har sete i styre, som del av Norges delegasjon ved alle styremøter. Oppfølgingen av IAEA er en viktig oppgave da premissene for mye av Strålevernets regelverk legges i dette arbeidet.

Strålevernet spiller en sentral rolle ved realiseringen av Regjeringens handlingsplan for bedre atomsikkerhet i våre nærområder. Strålevernet har direktoratsoppgaver for Utenriksdepartementet ved gjennomføringen av planen. Vi vektlegger dessuten særlig videreutvikling av myndighetssamarbeid med russiske myndigheter.

3.3 God beredskap

Beredskapsorganisasjonen besitter mye gammelt utstyr som må oppgraderes for at atomberedskapen ikke skal svekkes. Kriseutvalget for atomberedskap har derfor utarbeidet en langtidsplan for oppgradering og videreutvikling av beredskapen. I tillegg har etatene under Helse- og omsorgsdepartementet utarbeidet en egen plan for videreutvikling av ABC-beredskapen.

Beredskapen må videreutvikles på alle nivå og i alle ledd. Utfordringene omfatter kontinuerlig vedlikehold; oppgradering og videreutvikling av planverk, tekniske hjelpemidler, prognose- og modelleringsverktøy, måleutstyr etc. som skal gjøre Kriseutvalget i stand til å fatte riktige beslutninger til rett tid i krisesituasjoner. Utviklingen på den nasjonale og internasjonale arena medfører at trusselbildet, som er grunnlaget for all planlegging, kontinuerlig må oppdateres. For å opprettholde en tilstrekkelig fagkompetanse innenfor et bredt spektrum av fagområder knyttet til kilder, spredning, kartlegging og virkninger av stråling og radioaktivitet på helse, miljø og næringsinteresser, samt informasjonsfaglig og beredskapsmessig kompetanse, gjennomføres det utviklingsprosjekter, øvelser, seminarer og møter. Dette skjer gjennom et bredt samarbeid med Kriseutvalget og dets rådgivende etater, samt i samarbeid med fylkesmannsembetene. Gjennom samarbeid med helsevesenet, vil Strålevernet bidra til å etablere tilstrekkelig kompetanse i forhold til behandling av et begrenset antall stråleskadde eller kontaminerte pasienter.

Atomulykker vil lett kunne medføre konsekvenser av betydning over store områder og vil derfor kreve internasjonal koordinering og samarbeid. Arbeidet med å fremme internasjonal koordinering bl.a. gjennom IAEA, blir derfor svært viktig også for den nasjonale håndteringen. Strålevernet spiller en sentral rolle i det internasjonale utviklingsarbeidet på beredskapsområdet. En annen viktig oppgave er å følge opp Norges forpliktelser i forhold til internasjonale konvensjoner og avtaler samt bilaterale avtaler på beredskapsområdet.

Strålevernet understøtter og leder Kriseutvalget i operativ krisehåndtering. Oppgavene består i informasjonsinnhenting, utarbeiding av spredningsprognoser, trussel- og konsekvensvurderinger, koordinering av innspill fra Kriseutvalgets rådgivere og tilrettelegging av beslutningsgrunnlag basert på innspillene. Videre gjennomføres det briefere for Kriseutvalget og utformes forslag til beslutninger og informasjonsbudskap. Sentral oppgave er dessuten informasjonsformidling til departementene, beredskapsorganisasjonens medlemsetater på sentralt nivå, fylkesmannen (regional koordinator) og til media og allmennhet. Informasjon formidles også til våre naboland og til relevante internasjonale

organisasjoner. Gjennom vaktordninger er nødvendig personell ved Strålevernet tilgjengelige for å motta varsel om og håndtere en eventuell ulykke eller hendelse i tidlig fase.

3.4 Effektiv strålevernorganisasjon og godt arbeidsmiljø

En kontinuerlig utfordring er å få det administrative støtteapparat tilpasset de behov kjernevirksomheten til enhver tid har, samt å drive kostnadseffektivt bl.a. gjennom å påse at dimensjoneringen av tjenestene er riktig.

Strålevernet ønsker ikke selv å utvikle administrative IT-baserte verktøy dersom disse finnes kommersielt tilgjengelig, dette gjelder programmer f.eks. til kommunikasjon, informasjonsutveksling, styring og kontroll samt beredskap.

Strålevernet har ambisjoner om kontinuerlig å forbedre service overfor oppdragsgivere, tilsynsobjekt, media og allmennheten. Fakta om Strålevernet, hvilke tjenester vi byr på, responstid mv. går fram av Strålevernets nettside og vår serviceerklæring. Strålevernet vil arbeide for å tilby en døgnåpen forvaltning bl.a. gjennom webbaserte løsninger.

Strålevernet vil fortsatt delta i flere forskningsprosjekter, der en søker ny kunnskap om stråling og strålingens effekter. Forskningsprosjektene vil i stor grad støtte opp under forvaltningen og danne et bedre beslutningsgrunnlag for videre utvikling av Strålevernets forvaltning og beslutningsstøttesystemer.

4 Virksomhetsplan for 2007

4.1 Godt strålevern for samfunnet, den enkelte og miljøet

Hovedmål 1	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles				
Direktør og stab	55	787	50	173
Plan og administrasjon				
Beredskap og miljø	530	3.400	552	13.814
Strålevern og sikkerhet	295	992	104	765
Total	880	5.179	706	14.752

Forskriftsforvaltning mv.

Strålevernet skal:

1.01 videreføre implementeringen av strålevernsforskriften. Strålevernet skal foreslå nødvendige endringer i strålevernsforskriften for departementet, bl.a. med referanse til den kommende revisjon av IAEA's basale strålevernstandard. Videre skal Strålevernet ferdigstille høringen av forskrift om fysisk sikring og oversende departementet endelig utkast til revidert forskrift. Strålevernet skal drive FoU-arbeid til støtte for forvaltningen.

Strålevernet vil følge opp vilkår gitt i godkjenninger. Videre fortsetter Strålevernet arbeidet med å videreutvikle skjemaer og maler for godkjenninger og meldinger, utarbeide og videreutvikle veiledere til strålevernforskriften samt annet informasjonsmaterieell mv. De to veilederne om radon på arbeidsplasser og om menneskelig forhøyede radioaktive stoffer i oljeindustrien skal bekjentgjøres og distribueres.

Ut i fra erfaringene Strålevernet har fått siden strålevernforskriften trådte i kraft, vil man fortsette arbeidet med å utarbeide konkrete endringsforslag til forskriften, både med hensyn til innhold og struktur. Endringsforslag vil bl.a. omfatte definisjoner av begreper, forskriftens bestemmelser om behandling, lagring, eksport og import av radioaktivt avfall, forskriftens vedlegg m.m. Strukturelle endringsforslag vil bli utarbeidet og vurdert med sikte på å unngå dobbeltreguleringer i forhold til strålevernloven. Strålevernet vil foreslå forskriftsendring vedrørende medisinsk bruk av optisk stråling, dette gjelder særlig kompetansekrav. Veiledere til forskriften vil bli bearbeidet.

Strålevernet skal drive FoU-virksomhet på sentrale områder som radioøkologi og radioaktive stoffer i miljøet, beskyttelse av mennesker og miljø, tiltak i forurensede områder, konsekvensvurderinger og beredskap. Det vil her bli tatt spesielt hensyn til behovene i de sårbare, arktiske områdene. Virksomheten vil også omfatte problemstillinger knyttet til naturlig forekommende radioaktive stoffer inkl. radon. Deler av forskningsvirksomheten skal være av internasjonal karakter gjennom deltakelse i EUs forskningsprogram. Vi vil også delta i nasjonale og nordiske forskningsprosjekter innen strålevern. Resultatene fra FoU-aktivitetene vil gi viktige innspill til Strålevernets forvaltning inkludert beredskap.

Strålevernet vil utgi en internasjonal publikasjon om solarier, utviklingen i nær 30 år, samt skrive en artikkel om tilsyn med medisinsk bruk av optisk stråling. Strålevernet vil spesielt se på formuleringene om persondosimetri, tekniske krav, ettersyn, avhending m.v.

Strålevernbarometer

Strålevernet skal:

1.02 som et ledd i arbeidet med nasjonalt strålevernbarometer, gjennomføre en landsrepresentativ befolkningsundersøkelse om strålevernrelaterte temaer. Undersøkelsen tar utgangspunkt i en tilsvarende undersøkelse fra 2004. Det er lagt vekt på at undersøkelsene skal inneholde faste spørsmål med sikte på å måle endringer over tid.

Nasjonalt strålevernbarometer er et stående måleverktøy hvor formålet er å fremskaffe informasjon om befolkningens vurderinger av strålevernrelevante temaer. Barometeret skal bidra til mer systematisk kunnskap om befolkningens kjennskap og holdninger til beredskapsrelevante temaer, herunder endringer over tid, samt kunnskap om Strålevernets omdømme og posisjon som samfunnsaktør og ansvarlig fagmyndighet i saker som gjelder strålevern og atomsikkerhet. Dette vil samlet bidra til å styrke Strålevernets informasjonspraksis gjennom interne og eksterne kanaler.

Undersøkelsene har form av spesialmålinger der det stilles spørsmål om relevante temaer for Statens stålevern. Intervjuene gjennomføres på telefon i et landsrepresentativt utvalg på 1000. Målgruppen er personer over 18 år.

Etter hver måling utarbeides en rapport som trekker ut hovedfunn og peker på viktige sammenhenger i materialet. Rapporten inneholder en tidsserieprofil for alle variabler som er målt flere ganger.

Radon

Strålevernet skal:

1.03 styrke det radonforebyggende arbeidet. Strålevernet skal bidra til å utvikle mer kostnadseffektive tiltaksløsninger og tiltaksstrategier for nye og eksisterende bygg, og til at kommuner på en målrettet og kostnadseffektiv måte skal kunne identifisere utsatte områder og lettere ta hensyn til radon i forbindelse med planarbeid og utbygging av nye arealer, samt heve radonkompetansen i kommunene og byggebransjen.

Det skal utarbeides en helhetlig og langsiktig strategiplan for radonarbeidet i Norge. Dette omfatter både radon i boliger, skoler/barnehager og andre offentlige bygg, samt alle typer arbeidsplasser hvor det kan forekomme eksponering for radon. Ulike virkemidler må sees i sammenheng slik at det på en mest mulig kostnadseffektiv måte finnes fram til innemiljø med forhøyde radonkonsentrasjoner og settes inn tiltak for å stimulere til gjennomføring av utbedringstiltak. For å begrense radonnivåene i nybygg, må det sikres at radonrisiko vurderes i en tidlig planleggingsfase og at forebyggende tiltak iverksettes der det er nødvendig i hht. krav stilt i byggforskriften. Det vil bli lagt vekt på å få til et samspill mellom ulike aktører med myndighets- og forvaltningsansvar innenfor dette problemområdet.

Strålevernet vil delta aktivt i internasjonalt samarbeid under Verdens Helseorganisasjon (WHO International Radon Project) og EU (Radon Forum on Radon Mapping) og nordisk samarbeid med hensyn på å utvikle felles vurderinger av risiko og anbefalinger når det gjelder kostnadseffektive strategier for kartlegging og tiltak. Resultatene av dette arbeidet vil på lengre sikt styrke grunnlaget for radonarbeidet i Norge.

Strålevernet skal følge opp kommuner som på grunnlag av tidligere undersøkelser viser seg å være spesielt utsatt i forhold til radon, for å styrke det radonforebyggende arbeidet i disse områdene. Det vil bli gjennomført møter med kommunene og befaring i områder der det er påvist spesielt høye radonverdier. Lokale aktører innen byggebransjen vil også bli invitert til å delta. Det skal utarbeides informasjon om radonsituasjonen lokalt, beregnet på lokale medier. Det skal utarbeides veiledningsmaterieill med trinnvise fremgangsmåter for valg av kostnadseffektive tiltaksløsninger.

Det skal arbeides for at det tas hensyn til radon i en tidlig fase i kommunens plan- og reguleringsarbeid for å sikre at det gjennomføres tiltak mot radon i boliger med forhøyde radonverdier og forebyggende tiltak mot radon ved nybygging. I særlig utsatte områder bør man unngå at nye arealer reguleres til boligformål. I den sammenheng skal det utvikles metoder og et informasjonsprodukt med fokus på å lette kommunens arbeid med risikovurdering av radon ved utbygging av nye områder.

Det skal gjennomføres en undersøkelse blant alle landets kommuner for å skaffe oversikt over status for radonarbeidet, og for å innhente opplysninger om hvordan radon håndteres i kommunal saksbehandling – spesielt når det gjelder nybygg. Informasjon om den enkelte kommune vil bli gjort tilgjengelig på strålevernets nettsider, til hjelp for publikum, media og bransje. Det skal også gjennomføres en spørreundersøkelse rettet mot boligeiere bl.a. for å få informasjon om hvordan befolkningen vurderer risiko ved radoneksponering og om hvilke virkemidler som er nødvendig for å stimulere til at målinger og radontiltak gjennomføres. Undersøkelsen vil danne grunnlag for videre

anbefalinger bl.a. når det gjelder behov for sentrale virkemidler i det videre arbeidet med å begrense radonnivåene i framtidig boligmasse.

Strålevernet vil påbegynne en grundig gjennomgang av gjeldende regelverk om radon som grunnlag for forslag om hvordan det samlede regelverket på området kan bli dekkende og virke etter sin hensikt. Dette vil være et ledd i oppfølgingen av Storkomiteens innstilling til strålevernloven (Innst. O. nr 55 (1999-2000)) hvor det gis uttrykk for et ønske om en utdypende regulering av radon.

Strålevernet skal i 2007 arrangere to seminarer knyttet til radonproblematikken. Det første seminaret er rettet mot byggebransje, kommuner, målefirma og andre relevante fagmiljø og organisasjoner. Seminaret har som hovedformål å orientere om status for radonarbeidet i Norge og internasjonalt, risiko ved radoneksponering, regelverk og ansvarsforhold knyttet til radonproblematikken, nyheter om tiltaksløsninger i nye og eksisterende bygninger, samt verktøy for vurdering av radon som risiko ved planlegging og utbygging i nye områder. Det andre seminaret er rettet mot sentrale aktører med myndighets- og forvaltningsansvar innenfor radonfeltet, og sentrale tema vil være en grundig gjennomgang av regelverk og ansvarsforhold og samordning/utvikling av informasjonsstrategier og informasjonsprodukt knyttet til tiltak mot radon i eksisterende og framtidige bygg. Det er også fremmet forslag om å etablere en faggruppe for det videre arbeidet på området.

Det vil arbeides videre for å følge opp Nasjonal strategi for kreftområdet 2006-2009, for å sikre at tiltak for reduksjon av radon i inneluft følges opp. Dette arbeidet vil bl.a. bygge på erfaringer fra tiltak mot radon under Nasjonal kreftplan 1999-2003.

Overvåkning

Strålevernet skal:

1.04 overvåke utvikling av radioaktiv forurensning i utmarksbeitende dyr gjennom beitesesongen. Strålevernet skal publisere og rapportere funn og resultater i Norge og til internasjonale organisasjoner.

I samarbeid med Mattilsynet skal forekomst av radioaktivt cesium i utmarksbeitende dyr overvåkes gjennom sommeren for å gi prognoser for slaktesesongen. Resultatene vil fortløpende bli gjort tilgjengelige for publikum og aktuelle aktører via fire rapporter. Resultater fra målinger på levende dyr fra ulike områder og besetninger i forbindelse med soneinndelingen fra 1988-2006 vil bli implementert i en nettbasert søkemodul på Strålevernets eksterne websider.

1.05 følge opp områder med kjente forekomster av restmateriale fra tidligere gruve- og prosesseringsvirksomhet med hensyn på gjennomføring av undersøkelser og tiltak for varig sikring. Basert på en sammenstilling av tilgjengelig informasjon om tidligere virksomheter skal Strålevernet utarbeide en oversikt over områder som krever videre oppfølging.

Strålevernet vil i samarbeid med NGU identifisere mulige områder med forhøyede konsentrasjoner av radioaktive stoffer knyttet til tidligere gruvevirksomhet og tilhørende prosesseringsvirksomhet i Norge for å danne en basis for videre forvaltningsmessig oppfølging i samarbeid med andre myndigheter.

Strålevernet skal spesielt følge opp problemene knyttet til forhøyet naturlig stråling fra tidligere gruve- og prosesseringsvirksomhet ved Søve og Gildeskål gruver og bidra til en forsvarlig forvaltningsmessig oppfølging hvor ansvarsforhold, håndtering, sikring av avfall og deponering er viktige temaer.

1.06 gjennomføre helkroppsmålinger av reindrifstøvere som en kontroll av at tiltak etter Tsjernobyl-ulykken fungerer som tiltenkt. Det skal i den forbindelse fokuseres på

informasjons- og kommunikasjonstiltak for å øke forståelsen om eventuelle helsekonsekvenser og sosioøkonomiske forhold for denne gruppen.

Strålevernet vil utføre helkroppsmålinger i de sørsamiske områdene våren 2007. Det vil også legges planer for sesongmålinger i denne gruppen for å se på årstidsvariasjon i strålingsbelastningen. Det skal legges planer for en helhetlig database for alle målinger av reindriftsutøvere utført i Norge siden 1965.

I samarbeid med andre relevante aktører (Senter for samisk helseforskning, Folkehelse m.fl.) vil Strålevernet videre vurdere og eventuelt gjennomføre tiltak for bedre oppfølging av og kommunikasjon med den samiske befolkningen, herunder en bredere undersøkelse av mulige helsekonsekvenser som følge av radioaktivt nedfall.

1.07 publisere hvordan måledata fra instrumenter i det norske UV-nettverket samsvarer med måledata i internasjonale nettverk. Strålevernet skal videreutvikle varsling av UV-indeks særlig med tanke på feriemål i utlandet.

Strålevernet skal skrive vitenskapelige publikasjoner om kvalitetssikring av det norske UV-nettverket, bl.a. en WMO-rapport (World Meteorological Organization) med, 10 års måleserie fra norsk UV-nettverk.

Strålevernet skal i samarbeid med andre bidra til harmonisering av varsel for Norge og andre steder, for eksempel turiststeder slik at UV-indeks for utlandet uttrykkes på en enhetlig måte. Pedagogisk tilrettelegging for allmenn bruk av UV data/aktiviteter; målgrupper er barn og unge.

1.08 delta i internasjonalt arbeid om revidering/nye direktiver for kosmetiske solarier, og legge til rette for å komme bedre i inngrep med beslutningstakerne i kommunene for å få i gang tilsyn i flere kommuner.

Strålevernet deltar i en ad hoc gruppe i EU for å vurdere dokumenter fra EUs vitenskapskomite, SCCP. I denne forbindelse er det en del nordisk samarbeid. Utfallet skal bidra til en ny harmonisert europeisk standard for solarier.

Det er et stort flertall av kommuner som ikke gjennomfører noe tilsyn med solarier. Vi vurderer derfor behovet for flere kurs, og vil planlegge hvordan kommunal ledelse kan oppfordres til å prioritere tilsyn.

Miljø i norske nærområder

Strålevernet skal:

1.09 bistå og rådgi UD og MD om oppfølging av det bilaterale miljøsamarbeidet med Russland, med spesiell fokus på myndighetsamarbeid som regelverksutvikling, miljøovervåkning, konsekvensvurderinger og beredskap.

Strålevernets rolle som fagdirektorat for UD og MD omfatter også problemstillinger knyttet til atomsikkerhet, strålevern, miljø og beredskap i Russland. Dette innebærer nær dialog med departementene, med rådgivnings- og utredningsvirksomheter slik det er beskrevet i samarbeidsavtalene. I forhold til handlingsplanen for atomsaker, skal Strålevernet bidra med faglige vurderinger for utforming av strategier, oppfølging og søknadsvurdering til UD's Rådgivende utvalg samt oppfølging av konsekvensvurderinger av konkrete tiltak finansiert av handlingsplanen. Strålevernet skal videreutvikle det nære samarbeidet med russiske sikkerhets-, stråleverns-, miljø- og beredskapsmyndigheter. Samarbeidet med russiske tilsynsmyndigheter er av langsiktig karakter og

innebærer oppfølging av bilaterale avtaler og deltagelse i internasjonale fora hvor atomsikkerhet i nordvest Russland står på agendaen.

Strålevernet vil følge opp de styringssignaler som er gitt i regjeringens Nordområdestrategi og i Soria-Moria erklæringen. Økt næringsutvikling i nordområdene medfører større behov for kunnskap om trusselvurderinger knyttet til nåværende og potensielle kilder til radioaktiv forurensning i nordvest Russland. Økt tilstedeværelse av norske borgere vil også sette større og endrede krav til vår atomberedskap. Strålevernet vil i 2007 sette fokus på disse forhold.

Særskilt i forhold til MDs arbeid

Strålevernet skal:

1.10 koordinere det nasjonale radioaktivitetsprogrammet for hav og land, herunder sammenstille utslippsdata fra norske og utenlandske kilder, gjennomføre feltarbeid og radioaktivitetsanalyser i henhold til overvåkningsprogrammer.

Strålevernet vil videreføre sin koordinerende rolle i det nasjonale programmet for overvåkning av radioaktivitet i luft, terrestrisk miljø, marint miljø og fisk.

Radioaktivitet i luft og doserater overvåkes ved Strålevernets målestasjoner og resultatene sammenstilles. Den beredskapsmessige siden av denne overvåkingen vil bli vektlagt.

I programmet for overvåkning av radioaktiv forurensning i terrestrisk og limnisk miljø, vil feltarbeid bli utført i etablerte referanseområder med representative naturtyper og arter for planter, sopp, fisk og pattedyr. Jordprøver fra den landsomfattende innsamlingen i 2005 vil bli analysert ferdig. Utvalgte tidsserier vil bli videreført for å få kunnskap om konsekvenser på lengre sikt av radioaktivt nedfall.

Overvåkningsprogrammet for radioaktive stoffer i marint miljø videreføres. Overvåkning av technetium-99 fortsetter med redusert omfang. Imidlertid vil tidsseriene ved kyststasjoner opprettholdes for å følge endringene over tid som følge av reduserte utslipp fra Sellafield. Overvåkning av radioaktive stoffer i sjøvann, sediment og biota vil videreføres, og det er planlagt et tokt til Nordsjøen med innsamling av prøver. Det marine overvåkningsprogrammet skal bidra til at Norge oppfyller sine forpliktelser i forhold til OSPAR. Videre arbeid for kartlegging av nivåene av radium-226 og radium-228 i Nordsjøen skal gjennomføres og vil inngå i grunnlaget for vurdering av utslipp av produsert vann i norsk og engelsk sektor. Analyser av polonium-210 i fisk skal gjennomføres for å bedre datagrunnlaget som kreves for å vurdere stråledoser til befolkningen fra fisk og sjømat fra norske havområder.

Strålevernet skal også videreføre oppdatering av utslippsdata for norske og utenlandske kilder. En sammenstilling og analyse av tidsutviklingen av radioaktive stoffer i fisk og skaldyr i norske havområder for perioden 1994 – 2006 skal gjennomføres.

Informasjon fra overvåkning av radioaktiv forurensning, vil løpende bli gjort tilgjengelig på Strålevernets nettsider. Arbeidet med å oppdatere og videreutvikle temasider for radioaktiv forurensning på nettstedet Miljøstatus videreføres.

1.11 videreutvikle sin forvaltningspraksis på området radioaktiv forurensning fra ikke-nukleær industri og særskilt følge opp og implementere internasjonale krav til avfall og utslipp av naturlig radioaktivitet fra olje- og gassindustrien.

Strålevernet vil vektlegge arbeidet med oppfølging av utslippstillatelser til oljeindustrien, og godkjenninger for industri og sykehus som søker om tillatelse til behandling, utslipp og/eller deponering av avfall. Erfaring fra dette arbeidet vil danne grunnlag for vurderinger av krav om utslippsreduksjoner, tilsynsvirksomhet og effektivisering av forvaltningsarbeidet. I forbindelse med revisjon av strålevernforskriften vil Strålevernet vurdere å foreslå nye unntaksgrenser for avfallsdisponering av oppkonsentrerte naturlig forekommende radioaktive stoffer fra oljeindustrien. Det vil i arbeidet med forvaltning av oljevirkosomhet bli lagt vekt på nært samarbeid med andre staters myndigheter med hensyn på mulig harmonisering av grenseverdier og forvaltningspraksis. Strålevernet vil vurdere søknad om driftstillatelse for deponiet for lavradioaktivt avfall fra oljeindustrien i Gulen kommune. Det er også behov for å se på forvaltning av eksport og import av radioaktivt avfall bl.a. for behandling og lagring av slikt lavradioaktivt avfall av utenlandsk opprinnelse. Videre vil en avklare behovet for regulering i forhold til naturlig forekommende radioaktive stoffer i prosessindustrien.

1.12 *bidra til en enhetlig forvaltning av forurensning i det ytre miljø, slik at utslipp av radioaktive stoffer fra nasjonale kilder begrenses til nivåer som ikke påvirker naturmiljøet.*

Behandling av søknader om utslipp fra nukleære og ikke-nukleære virksomheter gjennomføres, noe som gir oss en basis for risikovurderinger, krav om berettigelse og begrensninger i utslipp og miljøovervåkning. Det vil bli lagt vekt på en nær dialog med øvrige miljødirektorater om mulig harmonisering av forvaltningen av radioaktive stoffer og øvrige miljøgifter. Strålevernet vil delta aktivt i det internasjonale arbeidet for å etablere et bedre grunnlag for forvaltning av utslipp av radioaktive stoffer i forhold til mulige skadeeffekter i miljøet. Dette gjøres bl.a. gjennom deltagelse i EU prosjekter.

1.13 *delta i oppfølgingen av Forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten gjennom deltagelse i overvåkningsgruppa, risikogrupper og faglig forum.*

Strålevernet vil i 2007 delta aktivt i de tre gruppene som er opprettet for oppfølging av Forvaltningsplanen for Barentshavet. Arbeidet i disse gruppene vil bli en integrert del av vår miljøforvaltning i nord, og bidra til enhetlig forvaltning av miljøet på tvers av faggrenser. Strålevernsprinsippene for beskyttelse av helse og miljø mot skadelige effekter av stråling, skal ivaretas i arbeidet med enhetlig forvaltning av nordområdene. Strålevernet skal følge utviklingen i forhold til olje- og gassutvinning i Barentshavet, og bidra til å samordne forvaltningen med andre norske myndigheter når det gjelder utslipp, samt håndtering og behandling av lavradioaktivt avfall. Tolkningen av null-utslippsstrategien og eventuelle konsekvenser av denne i forhold til bl.a. OSPARs radioaktivitetsstrategi, er en sentral problemstilling.

Det nasjonale programmet for overvåkning av radioaktiv forurensning i miljøet og vår atomberedskap er sentrale virkemidler. Strålevernet vil bl.a. arbeide for å etablere indikatorer for miljøovervåkning basert på eksisterende kunnskap om radioaktive stoffer i havmiljø, samt å sette kunnskapshull knyttet til nivåer av radiumisotoper og datterprodukter i abiotisk miljø og i næringskjedene.

Strålevernet vil trekke på det godt etablerte samarbeidet med russiske myndigheter angående overvåkning og beredskap, der målsetningen er en mest mulig helhetlig forvaltning i hele Barentshavet. Det vil også bli fokusert på felles problemstillinger om forvaltning av utslipp og avfallshåndtering av radioaktive stoffer i olje- og gassvirksomheten

1.14 *videreføre samarbeidet i internasjonale avtaler og konvensjoner: OSPARs radioaktivitetskomite og arbeidsgrupper under denne, samt Londonkonvensjonen og IUR (International Union of Radioecologists) og Den internasjonale strålevernkomisjonen, ICRP samt bidra til å videreutvikle norsk-russiske overvåkningsprogrammer for havmiljø. Strålevernet skal videreføre miljøvern samarbeidet i Arktisk råd gjennom deltagelse i AMAPs arbeid. Strålevernet skal følge utviklingen på Sellafield-anlegget og føre dialoger med britiske strålevernmyndigheter.*

Strålevernet skal delta aktivt i arbeidsgrupper under IUR, ICRP og IAEA på områder som beskyttelse av miljø, modellering innen radioøkologi, rehabilitering av forurensede områder og doseberegninger for biota for å bedre det faglige grunnlaget for adekvat forvaltning og beredskap innen strålevern.

Strålevernet vil delta aktivt i arbeidet under OSPAR- og Londonkonvensjonen og i arbeidsgrupper under disse. Dette gjøres i nær dialog med Miljøverndepartementet. I OSPARs radioaktivitetskomité leder Norge arbeidsgruppen som skal utarbeide den andre evalueringsrapporten om endringer av konsentrasjoner av radioaktivitet i marint miljø og stråledoser som følge av implementering av radioaktivitetsstrategien. Denne rapporten ferdigstilles i 2007.

Strålevernet vil fortsatt holde seg oppdatert på aktiviteter/hendelser ved Sellafield-anlegget. Videre vil Strålevernet ha nær dialog med britiske myndigheter om forvaltningsoppgaver av felles interesse.

AMAP går nå inn i fase 3. Strålevernet vil lede radioaktivitetsgruppen sammen med russiske strålevernsmyndigheter. Det vil fokuseres på 4 hovedtemaer i Arktis: radioaktive utslipp og avfall fra oljeindustrien på sjø og land, evaluering av konsekvensreducerende tiltak, radioaktivitet og klimaendringer, og beslutningsverktøy for doseberegninger og beskyttelse av miljø mot ioniserende stråling. Strålevernet vil gjennom deltakelse i AMAP og EPPR (Emergency Preparedness Planning and Response) arbeide for en god koordinering av atomberedskapsarbeidet under Arktisk råd.

Strålevernet skal i samarbeid med russiske myndigheter videreutvikle det bilaterale overvåkningsprogrammet for radioaktive stoffer i miljøet i de nordlige havområdene, med utgangspunkt i både de nukleære truslene og beredskapsbehov, samt fremtidig petroleumsvirksomhet i de nordlige havområdene.

Særskilt i forhold til UDs arbeid

Strålevernet skal:

1.15 *i egenskap av å være fagdirektorat for UD i gjennomføringen av Regjeringens handlingsplan for atomsaker innenfor strålevern, atomsikkerhet, beredskap, ikke-spredning og radioaktiv forurensning, bidra med faglige vurderinger til strategier og prioriteringer, delta i UD's rådgivende utvalg for atomsaker og bidra til informasjons-arbeidet. Strålevernet skal samarbeide med russiske tilsynsmyndigheter for å styrke lisensieringen av og kontrollen med konkrete prosjekter, og vurdere helse-, miljø- og sikkerhetskonsekvenser av disse. Strålevernet skal bistå UD i deltakelsen i internasjonale fora ved behov, samt delta aktivt i IAEAs arbeid, spesielt i tilknytning til Norges styreverk.*

Strålevernet vil i 2007 følge opp forpliktelsene i avtalen mellom Helse- og omsorgsdepartementet, Utenriksdepartementet og Strålevernet ved å ivareta direktoratsfunksjonen. Dette innebærer bl.a. Rådgivning og utredningsvirksomhet samt arbeid med strategier for Regjeringens handlingsplan. I 2007 vil det bli arbeidet med strategier for den norske innsatsen i forhold til rehabilitering av Andrejeva-bukta, for fysisk sikring og for sikkerhet ved kjernekraftverk. Strålevernet vil prioritere arbeidet med kvalitetssikring av prosjekter i handlingsplanen og deltagelse i Utenriksdepartementets Rådgivende utvalg. En skal videreføre den nære dialogen med aktuelle prosjektledere i

handlingsplanen bl.a. i forhold til arbeid med konsekvensvurderinger. I 2007 vil Strålevernet bistå Utenriksdepartementet i forberedelser og deltagelse i internasjonale fora og arbeidsgrupper som f.eks. G-8, EUs nordlige dimensjons miljøpartnerskap, IAEAs Contact Expert Group og koordineringsgruppen for Andrejeva-bukta. Strålevernet vil også følge opp Norges styreverv i IAEA og for øvrig bistå UD i faglige spørsmål knyttet opp mot IAEAs virksomhet.

I samarbeidet med russiske myndigheter skal Strålevernet gi aktiv myndighetsstøtte til gjennomføring av prosjekter under handlingsplanen. Samarbeid med russiske tilsynsmyndigheter er et viktig virkemiddel for å styrke sikkerhet-, strålevern-, helse-, miljø- og beredskapsmyndigheter i Russland, og vil også kunne bidra til å redusere risikoen ved gjennomføring av tiltaksprosjekter. Gjennom dette arbeidet vil en få bedre kunnskap om miljøvern, strålevern og atomsikkerhet i Russland. Et bedre kunnskapsgrunnlag og nær dialog vil også bidra til bedret norsk atomberedskap. I 2007 vil en spesielt legge vekt på arbeid mot helsemyndighetene og strålevernsmyndighetene og oppfølging av samarbeidsavtalene. Arbeidet vil være fokusert på tiltak i Andrejeva-bukta og avfallshåndtering av store strontiumkilder fra fyrlykter og dekommisjonering av ubåter for klargjøring av gjeldende krav og regelverk samt ved regelverksutvikling basert på risikovurderinger.

Strålevernet vil vurdere aktivitetene ved Majak anlegget og hvilke konsekvenser disse kan medføre. En vurdering av ulykkesscenario som følge av uhell ved Leningrad kjernekraftverk ved St. Petersburg vil bli startet opp. Strålevernet vil se på avfallssituasjonen i nordvest Russland og beskrive status for utredning av ulike alternativer for lagring av avfall og brukt kjernebrensel som ikke kan reprocesseres.

I 2007 vil regelverksutviklingsarbeidet fokusere spesielt på opprydding i Andrejeva-bukta. En vil fokusere på å videreutvikle det norsk-russiske miljøovervåkningsprogrammet, samt følge opp konsekvensvurderinger av opphugging av atomubåt 291 og fjerning av strontiumbatterier. Strålevernet vil her vektlegge beredskapsarbeidet som på russisk side involverer sikkerhets-, strålevern-, helse-, miljø- og beredskapsmyndigheter.

Strålevernet skal støtte Utenriksdepartementet i informasjonsarbeidet for å synliggjøre Regjeringens handlingsplan for atomsaker både nasjonalt og internasjonalt. Dette gjøres bl. a ved aktiv bruk av nye nettsider. Det skal i 2007 produseres en publikasjon som gir informasjon om norsk engasjement for atomsikkerhet i nordvest Russland.

Strålevernet vil fortsette arbeidet med rådgivning overfor UD også med den hensikt å bistå UD innen ikke-spredningsarbeidet i oppkjøringen til NPT-tilsynskonferansen i 2010 herunder utredninger og spesielle prosjekter i tilknytning til sju-lands-initiativet m.v.

4.2 Forsvarlig strålebruk og atomsikkerhet

Hovedmål 2	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles				
Direktør og stab	5	-		
Plan og administrasjon				
Beredskap og miljø	35	270		
Strålevern og sikkerhet	740	4.123	15	454
Total	780	4.393	15	454

Strålebruk i helsetjeneste, industri og forskning

Strålevernet skal:

2.01 utrede etablering av et nasjonalt doseregister som grunnlag for en mer systematisk oppfølging av alle typer yrkeseksponerte (inkl. eksponering for naturlig stråling (radon, kosmisk)) i tillegg til bruk av stråling i forskning, industri og medisin.

Strålevernet vil bidra til at denne utredningen blir gjennomført innen tidlig høst 2007.

2.02 videreutvikle meldesystemet, herunder ferdigstille arbeidet med å gå gjennom eksisterende databaser over kapslede kilder og oppdatere og overføre relevant informasjon til Strålevernets elektroniske meldesystem.

Meldesystemet planlegges utvidet med nye meldeskjema for ikke-medisinske røntgeninstallasjoner, laser klasse 4 samt meldinger om uhell og avvik. Det tas sikte på å få automatisk genererte meldenumre. Sikkerhetsprosedyrene ved innlogging planlegges forbedret og noen rapporteringsrutiner planlegges utviklet. Videre skal funksjonalitet for flytting av meldinger utvikles og definisjon av flere virksomhetsklasser. Overføring og kontroll av informasjon fra eksisterende gamle databaser til meldesystemet gjøres kontinuerlig ettersom meldinger strømmer inn. Muligheten for å utvide systemet mot en generell kommunikasjonsportal mellom virksomhetene og Strålevernet skal vurderes.

2.03 videreutvikle kvalitetssikring i stråleterapi (KVIST) og av det nasjonale mammografiprogrammet i henhold til kreftstrategien.

Strålevernet vil via KVIST arbeide videre for å etablere kliniske revisjoner som et sentralt verktøy i kvalitetssikring av stråleterapi i landet. Diskusjonen omkring hvordan dette skal organiseres og gjennomføres er startet opp. Arbeidet må skje i nært samarbeid, og med støtte fra, helseforetakene og det onkologiske fagmiljøet. For å gjennomføre kliniske revisjoner, er det også nødvendig med skriftlige, medisinske prosedyrer å vurdere behandlingen eller behandlingsprosessen opp mot.

Sosial- og helsedirektoratet fikk i oppgave (St.prp. nr1 (2004 – 2005)) å lede arbeidet med å utvikle felles nasjonale standarder for kreftbehandling i den hensikt å sikre likeverdig behandling uavhengig av bosted. Parallelt med bestillingen til SHdir er Statens strålevern, gjennom Helse- og omsorgsdepartementets tildelingsbrev til Statens strålevern i 2005, gitt mandat for koordinering og

utvikling av handlingsprogrammer i stråleterapi. Arbeidet vil bli koordinert ved at Strålevernet og KVIST er representert i SHDir's referansegruppe for handlingsprogrammer.

KVIST-gruppen har startet arbeidet med å bistå de enkelte onkologiske faggruppene med å etablere handlingsprogrammer i stråleterapi. Arbeidene er lagt opp som samarbeidsprosjekter mellom Statens strålevern og faggruppene under Onkologisk Forum. Den enkelte faggruppe står faglig ansvarlig for innholdet i handlingsprogrammene og oppdatering av disse. Statens strålevern bistår faggruppene i den praktiske organiseringen av arbeidet som arrangering av arbeidsmøter, samt sammenstilling av tekst til ferdige handlingsprogrammer.

KVIST-gruppen har utarbeidet en mal for anbefalt design og tematisk innhold av handlingsprogrammer i den hensikt å systematisere og lette arbeidet i de enkelte arbeidsgruppene. Denne malen er tatt i bruk ved utarbeidelse av handlingsprogrammer for strålebehandling av kreft i mage-/tarmkanalen (samarbeid med Norsk GI cancergruppe) og lungekreft (samarbeid med Norsk lungecancergruppe). Evidensbaserte nasjonale handlingsprogrammer for strålebehandling for de to diagnosegruppene er nær ferdigstilte. Det vil etableres samarbeidsprosjekter med de andre faggruppene under Onkologisk forum i tiden fremover.

Strålevernet utga i 2003 en rapport med anbefalinger for volum og dosespesifikasjoner for stråleterapi. Denne var basert på ulike internasjonale anbefalinger og tilpasset norske forhold. Nå er ICRU i ferd med å revidere sine anbefalinger og KVIST har opprettet en arbeidsgruppe som holder kontakt med ICRU's revisjonsgruppe og reviderer de norske anbefalingene. Anbefalingene er brukt ved utarbeidelse av mal for handlingsplaner, og revisjonen vil også medføre revisjon av utarbeidet mal.

KVIST-gruppen arrangerer årlig Norsk Stråleterapimøte med nærmere 120 deltagere (fordelt på leger, fysikere og stråleterapeuter). Møtet skal være en arena for faglig oppdatering og tverrfaglige diskusjoner omkring teoretiske og praktiske problemstillinger innenfor stråleterapi. Fra 2006 har Norsk Stråleterapimøte hatt status som ikke-obligatorisk kurs for leger i spesialistutdanning i onkologi. Fjorårets møte ble arrangert som en workshop der strålebehandlingsprotokoller og inntegninger av behandlingsvolumer for endetarmskreft og lungekreft ble diskutert. Denne møteformen ble godt mottatt i fagmiljøet. Det satses videre på dette konseptet i år. På Norsk Stråleterapimøte i 2007 vil hele strålebehandlingsprosessen (planlegging, gjennomføring og kvalitetssikring) for pasienter med prostatakreft diskuteres.

I løpet av 2007 vil en rekke screeningheter i Mammografiprogrammet få installert digitalt mammografiutstyr. Strålevernet vil, i tråd med kravene nedfelt i Kvalitetsmanualen i Mammografiprogrammet, kontrollere dette utstyret før det tas i bruk i screening. Medisinske fysikere med tilknytning til disse laboratoriene vil bli invitert til å være med på kontrollene slik at de på en praktisk måte kan få informasjon om vårt arbeid. Sammen med kvalitetskontrollradiografene vil disse fysikerne på sin side etter hvert utgjøre et viktig eksternt faglig kontaktnett for Strålevernet. På sikt vil det også være aktuelt å diskutere hva som er hensiktsmessig arbeidsfordeling mellom Strålevernet og lokale fysikere. Arbeidet med å formalisere en testprotokoll for kontroll av digitalt utstyr videreføres. Det tas sikte på å invitere fagpersoner både nasjonalt og internasjonalt til å kommentere protokollutkastene. Innføringen av digital detektorteknologi åpner for nye anvendelsesområder, som f.eks. tomografi og dataassistert deteksjon/diagnostikk (Computer Aided Detection/Diagnosis). Mammografigruppen ved Strålevernet vil fortsette å følge den teknologiske utviklingen nøye, slik at vi kan formidle informasjon om disse temaene til bl.a. Kreftregisteret, Rådgivingsgruppen i Mammografiprogrammet og de lokale enhetene.

I Mammografiprogrammet har Strålevernet ansvar for opplæring innen teknisk kvalitetskontroll, bildeklaritet og strålefysiske prinsipper, og er derfor engasjert i komiteen som kommer fram til det faglige innholdet i Radiografforbundets mammografikurs. Overgangen til digital teknologi krever også

en videreutvikling av dette kurset, som i juni 2007 for første gang ikke vil inneholde emner fra analog mammografi, kun digital.

I samarbeid med screeningstedene har Strålevernet de siste par årene samlet inn data for beregning av stråledoser til screenede kvinner. Dosedata for 2005-2006 vil bli publisert i løpet av første halvår 2007. Det vil bli jobbet videre med en plan for hvordan disse dataene kan benyttes i en vurdering av strålerisiko knyttet til screening.

2.04 i godkjenning av virksomheter for medisinsk strålebruk fokusere på helseregionene Midt- og Nord-Norge, i tråd med planen om at alle virksomheter skal være gjennomgått og godkjent innen 2008. Strålevernet skal i samråd med andre helsemyndigheter avklare forvaltning av screening og medisinsk forskning som involverer bruk av ioniserende stråling, med sikte på godkjenning av slik virksomhet innen 2008.

Helseregionene Midt- og Nord-Norge består av 8 helseforetak med 3 avdelinger for stråleterapi, 6 nukleærmedisinske avdelinger og et større antall røntgenavdelinger. I tillegg finnes det 4 private røntgeninstitutt/sykehus innen regionen. Det er også noen restanser fra andre helseregioner med helseforetak eller private aktører som ennå ikke har sendt inn søknad som vil måtte behandles i løpet av året. Brev med informasjon er sendt til alle virksomhetene høsten 2006 med anmodning om at søknad sendes innen 28. februar 2007. Det er utpekt en koordinator på Strålevernet for hver enkelt virksomhet, og saksbehandlere for de enkelte kategoriene av strålebruk. Det er tilbudt møter i alle virksomheter for å avklare forhold i søknaden. Det er også tilbudt orientering på RHF'enes direktørmøter.

Enkelte områder innen screening av befolkningen slik som mammografiscreening og tuberkulosescreening, er også regulert av forskrifter som forvaltes av andre offentlige myndigheter. Strålevernet vil gå i dialog med disse for å avklare kriterier for godkjenning. Når det gjelder forskningsmessig bruk av stråling innen medisin vil Strålevernet undersøke om søknader om slik godkjenning kan samordnes med søknad som sendes til Den nasjonale forskningsetiske komité for medisin.

2.05 gi innspill til nasjonal IKT om hvordan strålevernforskriftens krav til rapportering av stråledoser i diagnostikk og terapi kan sees i sammenheng med innsamling av annen pasientinformasjon med tanke på utvikling av IT løsninger for mer automatisk rapportering.

Det følger av strålevernforskriften at stråledose til pasient skal registreres for alle mer avanserte røntgenundersøkelser. Inntil de teknologiske løsningene er på plass må registreringen skje manuelt, noe som er svært tungvint siden det meste av apparaturen er digital i Norge i dag. Slike løsninger er under utvikling internasjonalt via arbeid med standarder for registrering og lagring av doseinformasjon som del av bildearkiveringssystemer. Både leverandører av røntgenapparater og radiologiske informasjonssystemer vil måtte forholde seg til dette fremover. Strålevernets bidrag i arbeidet på nasjonalt plan, er å formidle kunnskap om dosimetri og dosestørrelser i de fora som arbeider med registrering av pasient- og bildeinformasjon mer generelt, slik at man bestreber seg på å lage rasjonelle løsninger. I tillegg til leverandører og brukere, vil dette være relevant for så vel SHDir, Fornyingsdepartementet, Nasjonal IKT, regionale helseforetak og KITH. Strålevernets mandat innen kvalitetssikring i stråleterapi (KVIST) og mammografi innebærer dessuten arbeid med sammenstilling av informasjon fra virksomhetene som strekker seg utover forskriftens krav.

Strålevernet har siden 2001 hatt en omfattende årlig innrapportering av virksomhetsdata fra stråleterapisentrene. Høsten 2006 ble det laget en egen database med disse dataene for å lette kontroll

og sammenstilling av informasjonen, og det arbeides nå med å gjøre denne tilgjengelig på internett. Nettsiden vil ha en generell del med data tilgjengelig for alle, og en mer omfattende passordbeskyttet del som bare vil være tilgjengelig for fagpersonell. Dette for å hindre uriktig bruk av dataene. For sykehusene er det en tung oppgave å hente ut data til denne virksomhetsrapporteringen, og det planlegges et forprosjekt for å få til et samordnet opplegg for datahøsting fra sykehussystemene. Dette må ses i sammenheng med generell kvalitetssikring av registrerte data og datahøsting til bl.a. Krefregisteret og Norsk Pasientregister (NPR). KVIST-gruppen koordinerer arbeidet med å utvikle nye medisinske prosedyrekoder (NCMP) for stråleterapi som brukes av NPR og samarbeider med Krefregisteret om deres registrering av stråleterapidata.

I kvalitetsmanualen for Mammografiprogrammet fins det prosedyrer for jevnlig teknisk kvalitetskontroll av analogt (filmbasert) mammografiutstyr. Kontrollene utføres av lokalt personell, primært radiografer. Registrering, analyse og lagring av måledataene skjer elektronisk i et databasesystem (TKK – Teknisk KvalitetsKontroll) som er en del av det felles datasystemet innenfor Mammografiprogrammet. Dette systemet driftes og vedlikeholdes av Krefregisteret. Strålevernet har lesetilgang til kvalitetskontrolldataene via en elektronisk forbindelse til den sentrale databasen.

For kontroll av digitale mammografisystemer vil det bli introdusert nye testprosedyrer. Det nåværende databasesystemet er ikke tilpasset slike tester. Når en digital testprotokoll er på plass, må det derfor tas stilling til om det fremdeles er ønskelig med en sentral rapportering av kvalitetskontrolldata, hvilket omfang en slik rapportering i tilfelle bør ha, hvilke endringer som må foretas i det eksisterende datasystemet, og hvordan disse endringene skal gjennomføres.

Atomsikkerhet innenlands

Strålevernet skal:

2.06 videreføre arbeidet med behandling av konsesjonssøknadene for anleggene i Halden og på Kjeller med mål om slutføring av Strålevernets arbeid innen 1. mars 2008. Strålevernet skal følge opp IFEs dekommisjoneringsplan med mål om at det foreligger ny utgave innen 1. januar 2008. Videre skal Strålevernet slutføre arbeidet med vurdering av konsesjonssøknaden for det kombinerte lageret og deponiet i Himdalen. Strålevernet skal gjennomføre tilsyn med IFEs beredskapsplaner.

Strålevernets plan for konsesjonsprosessen for IFEs anlegg skal gjennomføres. I tillegg skal det spesielt tas høyde for etablering av en detaljert plan for dekommisjonering av anleggene slik Strålevernet har stilt krav om i 2005, oppfølging av IFEs tilleggsredegjørelse av ulykkesscenarier (ferdigstilt des. 2006) i forbindelse med konsekvensutredningen og utvikling av IFE beredskapsplaner i tråd med internasjonale standarder og samordnet med annet nasjonalt planverk.

Strålevernet vil følge opp at vilkår i IFEs utslippsgodkjenning overholdes. Det vil i 2007 bli fokusert på IFEs beredskap, bl.a. med oppfølging av øvelser, hendelser og tilsyn med virksomheten. Strålevernet vil behandle IFEs søknad om avfallshåndtering som ble oversendt ultimo 2006 etter strålevernloven med forskrift.

Det vil bli gjennomført besøk både på Kjeller, i Himdalen og i Halden for å forsikre seg om at anleggene drives i h.h.t. de dokumenter som er sendt inn. Videre vil det på oppdrag fra Strålevernet bli gjennomført en IAEA INSARR vurdering av anlegget i Halden.

2.07 i samarbeid med HOD delta i arbeidet med å få på plass rutiner for godkjenning av anløp av sivile reaktordrevne fartøy.

Strålevernet skal bidra til å følge opp utvikling av forvaltningspraksis for militære reaktordrevne fartøy, og i samarbeid med HOD bidra til avklaring av praksis for sivile reaktordrevne fartøy.

Strålevernet vil videreføre sin deltagelse i denne gruppen.

Annen ikke-ioniserende stråling

Strålevernet skal:

2.08 *sammen med NVE utarbeide tilrettelagt informasjon både til kommunale myndigheter som skal behandle byggesaker, og til utbyggere av anlegg og bygg, kraftbransjen og befolkningen generelt, herunder interesseorganisasjoner.*

Strålevernet arbeider sammen med NVE om utarbeidelse av informasjonsmateriell som skal legges på nettet og sendes ut til bransjen gjennom Energibedriftenes landsforening, EBL. For øvrig vurderes hvordan tilgjengelig informasjon skal bedre gjøres kjent. Strålevernet skal bidra i kurs for bransjen sammen med EBL.

2.09 *delta i et internasjonalt prosjekt om barns mobilbruk og risiko for hjernesvulst.*

Prosjektet skal foregå i samarbeid med Sverige, Danmark (leder) og Sveits. Norsk deltagelse forutsetter godkjenning fra datatilsynet, vil være et samarbeid med Kreftregisteret og STAMI og startes opp i begynnelsen av 2007.

4.3 God beredskap

Hovedmål 3	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles				
Direktør og stab	30	13		
Plan og administrasjon				
Beredskap og miljø	288	3.610	139	2.255
Strålevern og sikkerhet				
Total	318	3.623	139	2.255

Atomberedskap

Strålevernet skal:

3.01 *ferdigstille arbeidet med å implementere ny kgl. res. om atomberedskap og sammen med Sosial- og helsedirektoratet medvirke til koordinert utvikling av nødvendige beredskapsplaner i helse- og sosialsektoren. Strålevernet skal følge opp Kriseutvalgets langtidsplan for oppgradering av beredskapen og helsemyndighetenes plan for ABC-beredskap. I samarbeid med Helse Øst RHF, Sosial- og helsedirektoratet og andre berørte skal Strålevernet bidra til at landsfunksjonen for behandling av ABC-skader ved Ullevål*

universitetssykehus HF utvikles i tråd med departementets godkjenning, samt bistå Shdir i direktoratets gjennomgang av den nasjonale forsyningssikkerheten.

Det skal arrangeres to møter for Kriseutvalget, ett møte for Kriseutvalget og rådgivere og ett seminar for beredskapsorganisasjonen. Kgl. res. om atomberedskap skal implementeres ved at planverk gjennomgås og Strålevernet utvikler metodikk for å se til at planverket er samordnet mellom sektorene.

Den nasjonale beredskapen skal oppgraderes ved gjennomføring av tiltak som beskrevet i Kriseutvalgets langstidsplan og helsemyndighetenes plan for oppgradering av ABC-beredskap:

- Nytt automatisk varslingsnett ble etablert i 2006 med prøvedrift i 2006/2007. Tilsvarende mobile målestasjoner for doserate skal etableres. Driftsprosedyrer skal etableres og opplæring av personell gjennomføres. Oppgraderinger knyttet til luftfilterstasjonene skal gjennomføres slik at varsling fra disse kan automatiseres.
- Kriseutvalgets beslutningsstøttesystem ARGOS, med prognoser og datainnsamling, vil driftes og videreutvikles. Spesielt vil modeller for konsekvenser i næringskjedene og tiltak vurderes og eventuelt videreutvikles. Arbeid med andre prognoseverktøy vil vurderes.
- Nettstedet Atomberedskap.no skal tas i bruk i større grad til informasjonsformidling i beredskapsorganisasjonen. Enkelte nødvendige endringer vil bli gjennomført. Videre utvikling vil ses i sammenheng med internasjonal utvikling på området.
- Mobile målesystemer skal videreutvikles for å bedre kvaliteten på måledata og kapasiteten på dataprosessering. Samarbeidet med Forsvaret videreføres, men fremdriften styres av Forsvaret. Erfaringer fra feltøvelse i 2006 skal gjennomgås. For å styrke Strålevernets egen kapasitet, vil det anskaffes en beredskapsbil. Strålevernets responskapasitet ved hendelser skal videreutvikles.

Samarbeidet med Ullevål US skal videreutvikles med utgangspunkt i behovet for forsvarlig strålemedisinsk beredskap basert på nasjonale trusselvurderinger. Strålevernet skal bidra med kunnskap og retningslinjer basert på veiledning fra internasjonale organisasjoner, og være kontaktpunkt og søke bistand internasjonalt i tråd med nordiske og internasjonale avtaler. Strålevernet vil også bistå med generell strålevernkompetanse. Strålevernet skal videreføre sitt arbeid med rådgivning, øvelser og informasjonsmaterieell rettet mot helsetjenesten, samt delta i nasjonale helseberedskapskonferanser. Strålevernet vil følge opp sin rolle i Helseberedskapsrådet. Det skal arbeides med informasjon vedrørende jodprofylakse til kommuner og fylker ifm at tablettene må erstattes eller holdbarhetsdato forlenges. Beredskapsplanlegging i utsatte kommuner i Sør-Norge skal følges opp i samsvar med nasjonal helseberedskapsplan og i samarbeid med Sosial- og helsedirektoratet.

3.02 revidere krisehåndteringsplanen i lys av erfaringer fra øvelser og hendelser siste år, RoS-analyse og løpende trusselvurderinger. Bistå departementet med å få på plass tilpasninger mellom Sivilt beredskapssystem (SBS) og kriseplanene i sektoren.

Strålevernets krisehåndteringsplan skal videreutvikles, bl.a. med et kvalitetssystem og tilbakeføringer av erfaringer fra øvelser og hendelser. Beredskapssamarbeidet med fylkesmennene skal videreføres, bl.a. med gjennomføring av et nytt opplegg for kompetanseheving og arbeid med revisjon av regionalt planverk. Vi skal samarbeide med DSB om øvelser for fylkesmennene. Arbeid med nytt trusselbilde skal ferdigstilles og dette skal legges til grunn for videre utvikling av beredskapen.

Beredskapsorganisasjonens støttesystemer skal holdes i drift.

Strålevernet vil bistå departementet i arbeidet med sivilt beredskapssystem.

3.03 *bidra til å videreutvikle det nordiske samarbeidet i tråd med Nordisk helsebered-skapsavtale, herunder i samarbeid med Sosial- og helsedirektoratet påbegynne arbeidet med å organisere norske beredskapsteam som kan bistå internasjonalt. Strålevernet skal videreføre varslingsamarbeidet med bilaterale avtalepartnere, spesielt Russland og Storbritannia, for å forbedre prosedyrer og senke terskelen for varsling. Arbeidet med å lede den internasjonale koordineringsgruppen for beredskapsmyndigheter (NCACG) og implementeringen av Handlingsplanen for styrket internasjonal atomberedskap skal fortsette.*

Strålevernet skal delta på nordiske og internasjonale samarbeidsarenaer innen beredskap. Strålevernet vil utarbeide en plan for å tilrettelegge for at nasjonale beredskapsressurser kan bistå internasjonalt iht assistansekonvensjonen.

Innenfor arbeidet med gjennomføring av nordisk helseberedskapsavtale, skal vi delta i aktuelle møter. Strålevernet vil vektlegge samarbeidet om etablering av tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til biologisk dosimetri innen de nordiske land.

Arbeidet med å etablere en implementeringsprotokoll under den bilaterale varslingsavtalen med Russland som beskriver konkrete prosedyrer for informasjonsutveksling og varsling skal videreføres, slik at et utkast foreligger. Dette skal så langt mulig følge internasjonale anbefalinger på området. Bilaterale aktiviteter med ROSATOM og andre relevante myndigheter skal videreføres som avtalt.

Initiativ overfor Storbritannia for å legge til rette for lavere varslings terskel og økt informasjonsutveksling vedrørende anlegg skal videreføres. I 2007 tas initiativ til en felles varslingsøvelse for å rette fokus mot den bilaterale avtalen.

Statens strålevern har formannskapet i den internasjonale koordineringsgruppen for atomberedskap, NCACG, (National Competent Authorities' Coordinating Group) frem til neste møte for kompetente beredskapsmyndigheter i juli 2007 og vil legge stor vekt på dette arbeidet. Planlegging og gjennomføring av dette møtet vil være en av hovedoppgavene. Koordineringsgruppen vil i samarbeid med sekretariatet ved IAEA, følge opp implementeringen av "International Action Plan for Strengthening the International Preparedness and Response System for Nuclear and Radiological Emergencies 2004–2009" og etableringen av en Code of Conduct for atomberedskap. Spesielt vil vi fra norsk side søke å få foretatt justeringer i IAEA's budsjettering, for å sikre en stabil og langsiktig tilgang på tilstrekkelige ressurser til deres beredskapsarbeid. Det vil også bli lagt vekt på å bidra til, fortløpende gjennom rekruttering av eksperter, å sikre nødvendige ressurser til implementering av Handlingsplanen. Koordineringsgruppen vil avholde nødvendige møter i 2007.

Strålevernet vil gjennom sine formannskap i NCACG, Østersjørådets radioaktivitetsgruppe og den nordiske beredskapsgruppen arbeide aktivt for en samordnet beredskapsutvikling.

4.4 Effektiv strålevernorganisasjon og godt arbeidsmiljø

Hovedmål 4	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles		22.767		
Direktør og stab	45	625		
Plan og administrasjon	488	160		
Beredskap og miljø	217	700		
Strålevern og sikkerhet	178	4.790		
Total	928	29.042		

Generelt

De nye lokalene til Strålevernet vil bli klare for reinnflytting andre kvartal 2007. I forbindelse med at de nye lokalene tas i bruk er det satt av midler til inventeringen. Anskaffelsene vil skje etter lov om offentlige anskaffelser.

I 2007 vil det – som en vesentlig del av fornyelsesarbeidet, bli arbeidet med ny strategisk plan; et første utkast vil foreligge til etatsstyringsmøtet 27.mars. Videre vil det bli arbeidet med samspillregler for det indre liv på Strålevernet.

Et konsulentfirma vil arbeide med en intervjuundersøkelse blant de ca 20 som har sluttet ved Strålevernet for å gå over til annen stilling siden 2001. Rapporten skal være klar i uke 10. Bakgrunnen for undersøkelsen er å gjøre Strålevernet til en bedre arbeidsplass for alle som arbeider her og å sikre rekrutteringen til stillingene. Videre skal det i 2007 settes ned en arbeidsgruppe som skal gjennomgå stillingsstruktur mv.; bakgrunnen er en protokoll fra seneste lokale lønnsoppgjør. En regner med at utvalgsarbeidet skal være utført innen utgangen av september.

Innen utgangen av 2007 vil Strålevernet utarbeide en samlet rapport som beskriver det fornyelsesarbeidet som er foretatt, samt gjøre rede for ressursinnsatsen. Dette gjelder og kravet om miljøledelse, jf tildelingsbrevets pkt 3.4

Oppgradering av Strålevernet

Strålevernet skal:

4.01 ferdigstille og ta i bruk nye oppussede og rehabiliterte lokaler, nytt operasjons- og situasjonsrom, utarbeide rutiner for optimal utnyttelse av lokalene, samt oppdatere/revidere kvalitets- og HMS-prosedyrer for de ansatte.

Strålevernet vil etablere hensiktsmessige tekniske funksjoner i oppussede og rehabiliterte beredskapslokaler, herunder sette opp videokonferanseutstyr med mer (herunder infrastruktur for arbeid med gradert informasjon). Strålevernet vil reetablere seg i nye laboratorielokaler og harmonisere rutinemessig virksomhet og kvalitetssystem slik at radioaktivitetsmålinger fortsatt vil bli utført med høy kvalitet. Kvalitetsdokumentasjon må oppdateres og tilpasses nye lokaler i forbindelse med søknad om reetablering av tidligere akkrediterte målemetoder.

Optisk lab skal reetableres i Grini Næringspark nr 13 og ny solplattform vil bli etablert.

4.02 forberede og gjennomføre utskiftningen av bestrålingsanlegg med Co-60 kilde i SSDL (Secondary Standard Dosimetry Laboratory). I forbindelse med gjenåpning av laboratoriet i 2007 skal Strålevernet foreta en gjennomgang av alle deler i kvalitetssystemet for å sikre kvaliteten i kalibreringene som utføres for stråleterapiavdelingene, samt sikre samsvar med internasjonal standard.

Ansettelse av nytt personell og tilbud til alle i seksjon DMS om opplæring i kvalitetssystemet fokuseres mot investering og gjenåpning. Kravspesifikasjon, anbudsutlysning og kontraktinngåelse av gammaenhet med kilde, retur av Gammatron og nytt XYZ-bord prioriteres i arbeidet for laboratoriet. Installasjon av ny gammabestrålingsenhet forutsettes å skje i 2007.

Kvalitetssystemet må tilpasses den nye organisasjonen. En rekke kontroller gjennomføres for å verifisere at usikkerheten i måleresultatene ikke er endret. Kalibrering for røntgendiagnostikkavdelinger (dosearealprodukt, DAP) prioriteres i tiden før ny gammaenhet er installert og operativ. Det er planlagt en EUROMET-sammenligningsmåling innen persondosimetri høsten 2007. For å sikre tillit til terapikalibreringene bør 2-3 referansekamre kalibrert ved norsk SSDL sendes til et av de nordiske SSDLene for sammenligning. Status for de nasjonale normalene vil bli tatt opp etter innflytting. Behov for ny normaler og kalibrering ved primærlaboratorium vurderes deretter. Når strålefelt for kalibrering i Co-60 er klar og kalibrering fungerer med kjent usikkerhet vil stråleterapiavdelingene igjen bli tilbudt kalibrering.

Utviklingsarbeid innen styring av instrumenter og automatisering av målinger kan starte opp så snart vi er tilbake i lokalene i GN 13. Utdanningsinstitusjonene melder om behov for å utplassere studenter i dosimetri. Dette vil bli løpende vurdert.

5 Administrative forhold

5.1 Økonomistyring og internkontroll

Revidert reglement for økonomistyring i staten og departementets fastsatte nye hovedinstruks for økonomiforvaltning er implementert i Statens strålevern. I henhold til bestemmelsene vil en ha tilfredsstillende intern kontroll. Den interne kontrollen skal forhindre styringssvikt, feil og mangler slik at bl.a.:

- beløpsmessige rammer ikke overskrides og at forutsatte inntekter kommer inn
- måloppnåelse og resultater står i et tilfredsstillende forhold til fastsatte mål og resultatkrav, og at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning
- ressursbruken er effektiv
- regnskap og informasjon om resultater er pålitelig og nøyaktig.

I etatsstyringsmøtet høsten 2006 ble det opplyst fra Budsjett- og økonomiavdelingen, at HoD ønsker å benytte Strålevernet i et pilotforsøk når det gjelder risikostyring og kontroll. Dette prosjektet vil bli gjennomført i 2007 fra Strålevernets side slik HOD spesifiserer.

5.2 Merverdiavgift

Statens strålevern er registrert i merverdiavgiftsmanntallet. Dette innebærer bl.a. at merverdiavgiftsregelverket blir etterlevd.

5.3 Intern beredskap

Statens strålevern vil samordne egne beredskapsplaner mot Overordnet Nasjonal beredskapsplan så snart denne er fastsatt av HOD.

Statens strålevern oppfyller kravene til sikkerhetsarbeid etter bestemmelsene i sikkerhetsloven.

Statens strålevern vil være i stand til å håndtere krise-, katastrofe- og krigssituasjoner med utgangspunkt i egen organisasjons ansvar og ressurser. I dette ligger det at Statens strålevern vil ha rutiner og en høyt utviklet rollebevissthet, både i forhold til departementet, øvrige nivå II-etater i og utenfor sosial- og helsesektoren og den utøvende helsetjenesten, i de situasjoner som kan oppstå.

5.4 Miljøledelse

I tillegg til de faglige mandatene fra Helse- og omsorgsdepartementet er Statens strålevern et direktorat for Miljøverndepartementet når det gjelder radioaktivitet i det ytre miljø. I forhold til egen virksomhet vil miljøledelse være intergrert i organisasjonen også i 2007.

På det praktisk plan er det lagt særlig vekt på miljøaspektet ved planleggingen og gjennomføringen av bygge- og renoveringsprosjektet i Stålevernets lokaler. Stikkord har vært og er energiøkonomisering, kildesortering, resirkulasjon og gjenbruk, miljøvennlige innkjøp og en føring i organisasjonen om særlig påpasselighet i forhold til miljø.

5.5 Fullmakter

Strålevernet vil håndtere budsjettfullmakten og personalfullmakten. Dette innebærer at den delegerte myndighet vil bli utøvd i samsvar med gjeldende lover og regler, gitte retningslinjer og intensjoner for hvordan fullmaktene brukes.

5.6 Likestilling

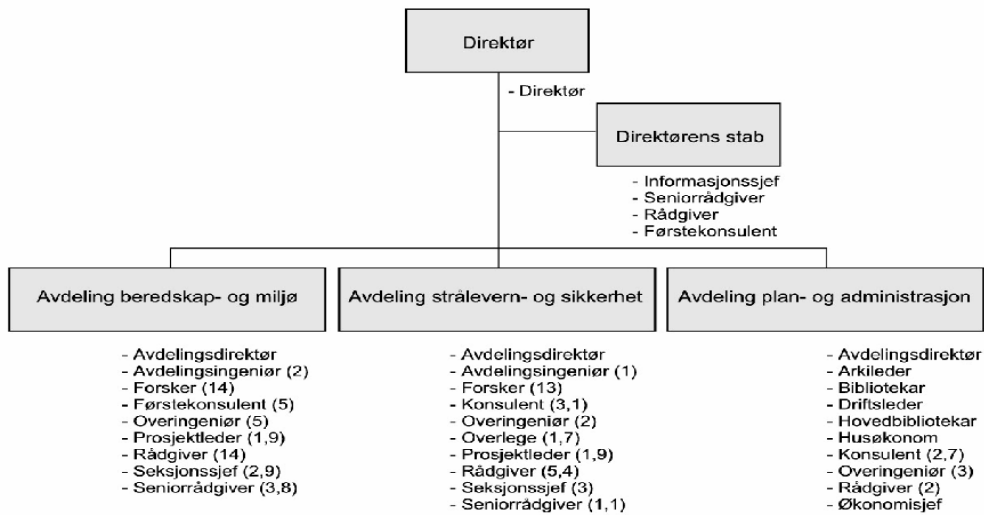
Statens strålevern vil - i forbindelse med gjennomgangen av stillingsstrukturen, jf resultatmål under hovedmål 4, oppdatere kjønnsdelt statistikk på sentrale personalområder som grunnlag for likestillingsarbeidet. Data fra dette arbeidet vil bli presentert for departementet ved halvår- og årsrapporteringen i 2007; dette vil også gjelde beskrivelser av tiltak.

5.7 Integrering og inkludering av personer med innvandringsbakgrunn

I Statens strålevern har om lag hver 8. tilsatte innvandringsbakgrunn. I forbindelse med rapportering til departementet vil det bli gjort rede for data og eventuelle beskrivelser av tiltak for å rekruttere og/eller beholde tilsatte med innvandringsbakgrunn.

6 Lønns- og bemanningsoversikt

Kostnadssted/kNOK (brutto)	Post 01	Post 21	Samlet
Direktør og stab	2 322	773	3 095
PoA	6 612	0	6 612
BoM	13 719	6 359	20 078
SoS	15 231	1 397	16 628
Samlet	37 884	8 529	46 413

7 Plan for rapporteringen til HOD i 2007

Innen	
20.januar	Rapportering av økonomiske data med mer per 31.12.06
16. februar	Årsrapport 2006
01.mars	Periodisert budsjett Virksomhetsplan 2007
27.mars (etatsstyringsmøte)	Rapport vedr. budsjett og resultatoppfølging 2007
20. juni	Regnskapsrapport av økonomiske data per 31.05.07 Posterings på andre kapitel enn kapitel 0715 Prognoser Egen vurdering
15.september	Økonomiske data per 31.08.07 Posterings på andre kapitel enn kapitel 0715 Prognoser Egen vurdering Rapport - økonomihåndbok
september (etatsstyringsmøte, høst)	Resultatoppnåelse pr 30.05.07 Gjennomføring av budsjett 2007 Hovedlinjene for budsjett 2008
20.januar 2008	Rapportering av økonomiske data med mer per 31.12.07
20.februar 2008	Årsrapport 2007

Vedlegg

1 Oversikt over arbeidet for Utenriksdepartementet

Det vises til resultatmål 1.15 – bistand og rådgivning for Utenriksdepartementet.

Oppdrag	Midler (k NOK)
Overordnede oppgaver	7 700
Særlige oppgaver	2 100
Beredskapssamarbeid	1 900
Informasjonsformidling	300
Samlet	12 000

2 Oversikt over arbeidet for Miljøverndepartementet

Det vises til resultatmålene 1.09-1.14 – bistand og rådgivning for Miljøverndepartementet.

Oppdrag	Midler (k NOK)
Marin overvåking	Ikke avklart
Terrestrisk overvåking	”
Samlet	”

3 Oversikt over øvrig arbeidet for Helse- og omsorgsdepartementet, kapittel 702 og kapittel 719

Det vises bl.a. til resultatmålene 3.01 og 3.03 (beredskap) og 2.08 (forsvarlig strålebruk).

Oppdrag	Midler (k NOK)
Atomberedskap	2 500
Elektromagnetiske felt og helse	400
Samlet	2 900

Statens strålevern
Norwegian Radiation Protection Authority

StrålevernRapport 2007:1
Virksomhetsplan 2007